

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติไทยที่คนไทยทั้งประเทศใช้สื่อสารกัน ซึ่งได้เชื่อมโยงคนไทยทั้งชาติให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ภาษาไทยมีความเกี่ยวพันแนบแน่นกับวัฒนธรรมความเป็นอยู่และความเชื่อ ความคิดของคนไทย คนไทยทุกคนจึงมีหน้าที่จะต้องเรียนภาษาไทยและใช้ภาษาไทย ได้ถูกต้องเหมาะสมกับวัฒนธรรมไทย (กรมวิชาการ, 2542 : 36) ภาษาไทยเป็นสมบัติอันล้ำค่าที่แสดงออกถึงความเป็นชาติไทย คนไทยทุกคนได้ใช้ภาษาเป็นสื่อแสดงความรู้ ความคิดและประสบการณ์ ซึ่งแสดงถึงวัฒนธรรมอันล้ำค่าของชาติที่มีลักษณะเด่นและมีเอกลักษณ์ที่น่าภาคภูมิใจ อันควรแก่การทํานุบำรุงส่งเสริมอนุรักษ์และสืบทอดให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป (ดวงใจ ไทยอุบุญ, 2543 : 1)

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ได้กำหนดสาระการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เป็น 5 สาระ คือ สาระการอ่าน สาระการเขียน สาระการฟัง การดูและการพูด สาระหลักการใช้ภาษา และสาระวรรณคดีและวรรณกรรม แบ่งเป็น 6 มาตรฐาน การเรียนรู้ประกอบด้วยกิจกรรม ดังนี้ คือ การอ่านเพื่อใช้กระบวนการสร้างความรู้และความคิดในการตัดสินใจ แก้ปัญหาและการสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่านการเขียน เพื่อใช้กระบวนการเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ เขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข่าวสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ การฟังการดูและการพูด เพื่อให้สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณและพูดแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์ หลักการใช้ภาษา เพื่อให้เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและรักษาภาษาไทยเป็นสมบัติของชาติ หลักการใช้ภาษา เพื่อสามารถใช้ภาษาแสวงหาความรู้ เสริมสร้างลักษณะนิสัย บุคลิกภาพและความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรม อาชีพ สังคม และชีวิตประจำวัน วรรณคดีวรรณกรรม เพื่อเข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างมีคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง (กรมวิชาการ, 2545 ก : 2)

การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยที่ผ่านมายังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ดังจะเห็นได้จากการรายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติ ของเขตพื้นที่การศึกษา กภาพสินธุ์ เขต 2 เพิ่มผลสัมฤทธิ์ของเขต แล้วมาต่อเชื่อมการเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 วิชาภาษาไทย ของ โรงเรียนเพิ่มพูนวิทยาคมกาฬสินธุ์ มีคะแนนเฉลี่ย ร้อยละ 63 ซึ่งนับว่ายังไม่ประสบผลสำเร็จตามเจตนารมณ์ของ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 การประเมินคุณภาพในครั้งนี้ พบว่า การเรียนการสอนในกลุ่มทักษะภาษาไทย ยังขาดการเน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถด้านการอ่าน ฟัง พูด และเขียน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ยังมีปัญหาด้านการเขียนร้อยแก้วและร้อยกรอง ซึ่งเป็นพื้นฐานในการเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และชั้นสูงขึ้นไปของโรงเรียนเพิ่มพูนวิทยาคมกาฬสินธุ์ จากการประเมินดังกล่าว จึงควร มีการปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยเน้นการพัฒนาความสามารถด้านการเขียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเพิ่มพูนความสามารถและสมรรถภาพ ด้านการเขียนร้อยแก้วและร้อยกรอง

เดิมนั้นรูปแบบการสอนมักจะยึดครูเป็นศูนย์กลาง คือ ครูจะเป็นผู้บอกเล่า เป็นผู้สาธิตนักเรียนมีหน้าที่เพียงปฏิบัติตามคำสั่งของครูเท่านั้น แต่เมื่อสังคมได้เปลี่ยนแปลงเป็นยุคแห่งข้อมูลข่าวสาร การเรียนการสอนในปัจจุบัน จึงต้องปรับรูปแบบกระบวนการตามไปด้วย ซึ่งจุดหมายหลัก คือ ต้องการให้ผู้เรียนได้มีความรู้ ความสามารถ คิดเป็น ทำเป็นและแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่กำลังท้าทายอยู่ในปัจจุบันได้ ฉะนั้น หากยังปล่อยให้การเรียนการสอนเป็นไปในรูปแบบเดิม คือ ยึดครูเป็นศูนย์กลางต่อไป จะทำให้ผู้เรียน ไม่สามารถที่จะคิดเป็น และไม่สามารถดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ดังนั้น กรมวิชาการ (2542 : 39-40) จึงได้เสนอแนวทางการจัดรูปแบบการเรียนการสอน ที่ต้องปรับเปลี่ยนแนวทางการจัดกิจกรรมใหม่ โดยให้นักเรียนเป็นศูนย์กลาง หรือที่เรียกอีกอย่างว่า การยึดเด็กเป็นสำคัญ ซึ่งในการสอนของครูตามแนวทางดังกล่าวนี้ ต้องใช้เทคนิควิธีการหลาย ๆ วิธีที่เน้นให้ผู้เรียน ได้ฝึกปฏิบัติกิจกรรมการเรียนในรูปแบบของกิจกรรมหลากหลาย ให้ผู้เรียนได้คิดและตัดสินใจเอง โดยครูเป็นเพียงผู้เตรียมสื่อต่าง ๆ เพื่อให้เนื้อหาบทเรียนเป็นรูปธรรมง่ายต่อการเรียนรู้ และครูเป็นผู้คอยแนะแนวทางในการคิดเพื่อนำไปสู่การตัดสินใจ ซึ่งวิธีการนี้จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถจดจำได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังมีรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สำคัญอีกวิธีหนึ่ง คือ การจัดกิจกรรมโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะ ซึ่งเป็นกิจกรรมการเรียนการสอนที่ใช้แนวคิดที่ให้ผู้เรียนรู้ด้วยตนเอง มีความกระตือรือร้น เป็นการฝึกให้นักเรียนกล้าแสดงออกทางความคิดมาก

ขึ้นและยังมีสื่อต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน ได้แก่ เอกสารตำราต่าง ๆ ที่ครูจัดไว้ให้ชุดการเรียนด้วยตนเอง บทเรียน โมดูล บทเรียนสำเร็จรูป บทเรียนการ์ตูน คอมพิวเตอร์ช่วยสอน หรือเป็นแบบฝึกทักษะ ที่จะช่วยให้นักเรียนฝึกทักษะการอ่านและการเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น การนำแบบฝึกเสริมทักษะไปใช้ในการฝึกฝน การแต่งกลอนสุภาพ จึงมีความจำเป็นที่ครูสอนภาษาไทย ต้องนำไปปฏิบัติควบคู่กับการสอน เพื่อให้เกิดผลดีต่อการเรียนการสอน การนำแบบฝึกเสริมทักษะไปใช้จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง และถือว่าแบบฝึกเสริมทักษะเป็นสื่อการเรียนการสอนอย่างหนึ่งที่ครูสามารถนำไปใช้ประกอบกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างดี

การเรียนรู้ทักษะทางภาษาไทย ซึ่งได้แก่ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนนั้น ทักษะการเขียนเป็นทักษะที่มีความสลับซับซ้อนและยากที่สุด เพราะในการสื่อสารด้วยการเขียนนั้น ผู้เขียนต้องใช้กระบวนการหลายอย่าง ต้องมีความรู้ มีความคิด และสะสมประสบการณ์ต่าง ๆ ไว้อย่างมากมาย แล้วจึงกลั่นกรองมวลความรู้ที่ได้รับมา นั้นแสดงออกเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อสื่อความหมายให้ประจักษ์ (กรมวิชาการ, 2542 : 18) ซึ่งสอดคล้องกับ ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2545 : 42 - 43) ที่กล่าวว่า การเขียนเป็นสื่อความหมาย ที่มีวิธีการที่สลับซับซ้อนกว่าการพูด แม้มีใจความที่จะสื่อความหมายอย่างเดียวกัน แต่ภาษา เขียนไม่เหมือนภาษาพูด เพราะสิ่งใดที่เขียนลงไปแล้วจำเป็นต้องให้ผู้อ่านเข้าใจ โดยไม่มีเสียงพูด ต่ำ หนัก เบา หรือการแสดงสีหน้า ท่าทางประกอบอย่างภาษาพูด การเขียนเป็นทักษะที่ต้องใช้เวลาฝึกฝนนานกว่าทักษะอื่น ๆ เริ่มตั้งแต่การคัดลายมือ การเขียนตัวหนังสือให้ถูกแบบแผน การสะกดคำให้ถูกต้อง การถ่ายทอด ความคิดเห็นเป็นตัวหนังสือออกมาให้ผู้อื่นเข้าใจ ตลอดจนการเขียนถ้อยคำให้สละสลวย ได้ประโยชน์ตรงตามจุดประสงค์

การเขียนถือว่าเป็นทักษะที่มีความยุ่งยากซับซ้อนยิ่ง ซึ่งวิธีที่จะฝึกทักษะการเขียนให้ได้ผลดีคืออย่างหนึ่งก็คือ การฝึกด้วยแบบฝึกเสริมทักษะ เพราะแบบฝึกจะทำให้เด็กเกิดความแม่นยำ คล่องแคล่ว ชำนาญในแต่ละทักษะสามารถใช้ภาษาสื่อความหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพมีความคิดและเหตุผล สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินทักษะทางภาษาของนักเรียนและการเรียนการสอน โดยทั่วไป (กรมวิชาการ, 2545 ก : ไม่มีเลขหน้า)

สมบัติ จำปาเงิน (2541 : 6) กล่าวว่า เนื่องจากศิลปะการเขียน และการประพันธ์ ก่อเกิดจากประสบการณ์และจินตนาการของผู้เขียนที่ถ่ายทอดผ่านตัวอักษรสู่ผู้อ่าน การรวบรวมความคิดประเด็นการเขียนอะไรเป็นสิ่งที่ไม่ง่ายนัก แต่บางครั้งปัญหาว่าจะเขียนอย่างไร ถึงจะสื่อความคิด และสื่อสารให้ตรงตามวัตถุประสงค์ได้นั้นยากยิ่งกว่าปัญหาสำคัญอันเกิด

จากการคิดและการเขียนนั้น ทำให้หลายคนท้อแท้ไม่ฝึกและพัฒนาตนเองและ ยกให้เป็นเรื่องของพรสวรรค์ไป แท้ที่จริงแล้ว ทั้งการคิดและการเขียนนั้นเราสามารถพัฒนาได้หากมีความพยายาม มีความตั้งใจจริงและได้รับ โอกาส รวมทั้งมีสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องคำพูดของ วสุณี รักษาจันทร์ (2541 : 69) ที่กล่าวว่า เราอาจเคยรู้ดีว่าผู้ที่เขียนหรือแต่งบทร้อยกรองได้ ต้องเป็นผู้ที่มีพรสวรรค์เท่านั้น แต่ความจริงแล้วไม่เพียงแต่ผู้ที่มีพรสวรรค์เท่านั้นสามารถเขียนได้ ผู้ที่สนใจฝึกหัด ฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอสามารถแต่งบทร้อยกรองได้

การสอนทักษะการเขียน เพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้ทักษะนี้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น ปัญหาสำคัญคือ การขาดทักษะการคิดและขาดการฝึกฝนการนำความคิดต่าง ๆ มาผสมผสานและรู้จักเลือกลักษณะความคิดแบบต่าง ๆ มาใช้ตรงตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น การเขียนเป็นงานศิลปะประเภทหนึ่ง ที่เกิดจากความคิดสร้างสรรค์ของมนุษย์ บุคคลใดมีความคิดสร้างสรรค์สูงก็สามารถผลิตงานเขียนที่แปลกใหม่ และมีคุณค่าต่อสังคม การเขียนที่มุ่งพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา เป็นการเขียนที่เกิดจากประสบการณ์ จินตนาการ ความสนใจ แรงบันดาลใจ และการแสดงออกอย่างอิสระ โดยมิได้เลียนแบบใคร การฝึกฝนความคิดสร้างสรรค์ให้แก่นักเรียนเป็นสิ่งที่ทำได้ค่อนข้างยาก โดยเฉพาะทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ประเภทร้อยกรองที่มีความซับซ้อนมาก เป็นหน้าที่ของครูภาษาไทยที่จะต้องคิดหาวิธีการสอนและเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ เพื่อฝึกฝนทักษะการเขียนร้อยกรองของนักเรียน ซึ่งเป็นผลงานการแสดงออกทางความคิดสร้างสรรค์อย่างหนึ่ง ซึ่งแต่ละคนจะมีความแตกต่างกันไป เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว

นอกจากนี้ ปัญหาการเขียนร้อยกรอง เนื่องมาจากครูผู้สอนไม่มีความสนใจ ไม่มีความถนัด คิดว่าการเขียนบทร้อยกรองเป็นเรื่องยาก เพราะต้องรู้จักฉันทลักษณ์ รู้คำรู้ความหมายของคำ รู้จักลำดับความคิด รู้จักเลือกใช้คำต่าง ๆ ผู้ที่จะทำได้คือผู้ที่มีพรสวรรค์หรือผู้ที่มีความสามารถพิเศษเท่านั้น เมื่อครูผู้สอนขาดแรงจูงใจในการทำให้ผู้เรียนมีความชอบการเขียนร้อยกรองด้วยตนเองแล้ว การเขียนจึงไม่บรรลุผลตามหลักสูตร และในโรงเรียนบางแห่งแม้ว่าจะมีการสอนด้านการเขียนร้อยกรองอยู่บ้าง แต่ลักษณะการสอนเป็นเพียงคัดแต่งบทร้อยกรองตามฉันทลักษณ์เท่านั้น หรือจะพูดว่าเป็นการหาคำมากรองให้เข้ากับรูปแบบของฉันทลักษณ์ เท่านั้นเอง (นัยนา สุทธิธรรม, 2517 : 15)

จากหลักการและเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนกลอนสุภาพ เพื่อนักเรียนจะได้ใช้ในการฝึกฝนการเขียนกลอนสุภาพ อีกทั้งผู้วิจัยยังได้สังเกตเห็นประโยชน์ของการใช้แบบฝึกทักษะ ในการที่จะช่วยขจัดปัญหาและ

ข้อบกพร่องในการเขียนกลอนสุภาพของนักเรียน และสามารถทำให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการเรียนวิชาภาษาไทย และเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะการเขียนกลอนสุภาพให้เหมาะสมกับผู้เรียนและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

คำถามการวิจัย

1. แบบฝึกทักษะการเขียนกลอนสุภาพ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ที่พัฒนาขึ้นจะสามารถแก้ไขปัญหาการเขียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้หรือไม่
2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนกลอนสุภาพ จะมีความก้าวหน้ามากขึ้นเพียงใด
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการใช้แบบฝึกทักษะการเขียนกลอนสุภาพ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 เป็นเช่นไร
4. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเขียนกลอนสุภาพ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นหรือไม่

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการเขียนกลอนสุภาพ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อหาดัชนีประสิทธิผลของแบบฝึกทักษะการเขียนกลอนสุภาพ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียน โดยแบบฝึกทักษะการเขียนกลอนสุภาพ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังเรียน
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะการเขียนกลอนสุภาพ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

สมมติฐานการวิจัย

1. แบบฝึกทักษะการเขียนกลอนสุภาพ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพเท่ากับหรือสูงกว่าเกณฑ์ 80/80
2. แบบฝึกทักษะการเขียนกลอนสุภาพ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิผลมากกว่าหรือ เท่ากับ 0.50

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียน โดยแบบฝึกทักษะการเขียนกลอนสุภาพ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

4. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะการเขียนกลอนสุภาพ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เห็นว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก (4.00) ขึ้นไป

ขอบเขตการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการเขียนกลอนสุภาพ โดยใช้แบบฝึกทักษะ โดยมีขอบเขตการศึกษา ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนเพิ่มพูนวิทยาคมกาฬสินธุ์ อำเภอยางตลาด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 จำนวน 1 ห้องเรียน มีนักเรียนทั้งสิ้น 21 คน ซึ่งเป็นห้องเรียนที่ผู้วิจัยได้รับมอบหมายให้เป็นครูประจำชั้นและครูผู้สอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และภายในห้องเรียนมีนักเรียนทุกระดับสติปัญญา

2. เนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการสร้างแบบฝึกทักษะการเขียนกลอนสุภาพ เป็นเนื้อหาที่มีความเกี่ยวข้องและสอดคล้องกับ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง กลอนสุภาพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยแบ่งออกเป็น 5 ชุด ดังนี้

- 2.1 การใช้คำคล้องจอง
- 2.2 คณะของกลอนสุภาพ
- 2.3 ลักษณะสัมผัสของกลอนสุภาพ
- 2.4 การเขียนกลอนสุภาพตามจินตนาการ
- 2.5 การเขียนกลอนสุภาพอย่างอิสระ

3. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 15 ชั่วโมง โดยไม่รวมเวลาในการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนอีก 2 ชั่วโมง

4. ตัวแปรที่ศึกษา มีดังนี้

4.1 ตัวแปรอิสระ คือ วิธีการเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนกลอนสุภาพ

4.2 ตัวแปรตาม คือ

4.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การเขียนกลอนสุภาพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

4.2.2 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกทักษะการเขียนกลอนสุภาพ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนกลอนสุภาพ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

นิยามศัพท์เฉพาะ

นักเรียน หมายถึง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนเพิ่มพูนวิทยาคมกาฬสินธุ์ อำเภอขามเฒ่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ที่เป็นกลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 1 ห้องเรียน มีนักเรียนทั้งสิ้น 21 คน

การพัฒนา หมายถึง การเปลี่ยนแปลงที่มีการกระทำให้เกิดขึ้น หรือมีการวางแผน กำหนดทิศทางไว้ล่วงหน้า โดยการเปลี่ยนแปลงนี้ต้องเป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น ถ้าเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ไม่ดี ก็ไม่เรียกว่าการพัฒนา

แบบฝึกทักษะ หมายถึง สื่อการเรียนรู้อย่างหนึ่งที่ใช้ในการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม มีความหลากหลาย และปริมาณเพียงพอที่สามารถตรวจสอบและพัฒนาทักษะ กระบวนการคิด กระบวนการเรียนรู้ สามารถนำผู้เรียนสู่การสรุปความคิดรวบยอดและหลักการสำคัญของสาระการเรียนรู้ รวมทั้งทำให้ผู้เรียนสามารถตรวจสอบความเข้าใจในบทเรียนด้วยตนเองได้

การเขียน หมายถึง การถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด และความต้องการของบุคคลออกมาเป็นสัญลักษณ์ คือ ตัวอักษร เพื่อสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจ

กลอนสุภาพ หมายถึง กลอนประเภทหนึ่ง ซึ่งมีลักษณะคำประพันธ์ของภาษาไทยที่เรียบเรียงเข้าเป็นคณะ ใช้ถ้อยคำและทำนองเรียบ ๆ ซึ่งนับได้ว่ากลอนสุภาพเป็นกลอนหลักของกลอนทั้งหมด เพราะเป็นพื้นฐานของกลอนหลายชนิด หรือที่เราเรียกกันว่า “กลอนแปด” หรือ “กลอนตลาด” นั่นเอง

แบบฝึกทักษะการเขียนกลอนสุภาพที่มีประสิทธิภาพ หมายถึง ชุดสื่อประสมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ดังนี้

เกณฑ์ 80 ตัวแรก หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทุกคน ที่ได้จากการเรียนรู้จากแบบฝึกทักษะการเขียนกลอนสุภาพ ซึ่งประกอบด้วย ผลการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ในระหว่างการเรียนรู้ในแต่ละชุด ได้คะแนนไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80

เกณฑ์ 80 ตัวหลัง หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทุกคนที่ได้จากการทดสอบหลังเรียน ได้คะแนนไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80

ดัชนีประสิทธิผลของแบบฝึกทักษะการเขียนกลอนสุภาพ หมายถึง หลังจากที่นักเรียนได้ศึกษาและเรียนรู้จากแบบฝึกทักษะการเขียนกลอนสุภาพ ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นแล้ว นักเรียนมีคะแนนเพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละเท่าใด โดยการวัดด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แล้วนำคะแนนทดสอบก่อนทำการทดลองและหลังการทดลอง ไปแทนค่าในสูตรการหาค่าดัชนีประสิทธิผลของชุดสื่อประสมของ กู๊ดแมน เฟรทเซอร์ และชไนเดอร์ (Goodman, Fretcher and Schneider. 1980 : 30 - 40)

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังเรียนของนักเรียน หลังจากการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การเขียนกลอนสุภาพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อวัดผลการเรียนรู้หลังจากที่ผู้เรียนเรียนจบเนื้อหา เรื่อง การเขียนกลอนสุภาพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งเป็นแบบทดสอบที่สร้างขึ้นตามเนวอิงเกณฑ์ เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ

ความพึงพอใจ หมายถึง ความพึงพอใจของนักเรียน ว่าแบบฝึกทักษะการเขียนกลอนสุภาพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความเหมาะสม และมีคุณลักษณะที่ดีต่อการเรียนรู้ของนักเรียนเพียงใด ซึ่งในที่นี้สามารถวัดได้โดยให้นักเรียนตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบ่งเป็นเหมาะสมมากที่สุด เหมาะสมมาก เหมาะสมปานกลาง เหมาะสมน้อย และเหมาะสมน้อยที่สุด

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. การวิจัยครั้งนี้ ทำให้ได้แบบฝึกทักษะการเขียนกลอนสุภาพ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งทำให้ครูมีสื่อและนวัตกรรมที่มีประสิทธิภาพ สามารถ

นำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ และแก้ไขปัญหาการเรียนรู้ของนักเรียน ที่เกิดจากการเรียนรู้แบบเดิม นักเรียนขาดความสนใจในบทเรียน และเมื่อนักเรียนได้เรียนรู้จากแบบฝึกทักษะการเขียนกลอนสุภาพ นักเรียนจะสามารถเรียนรู้ได้เร็ว สนุกสนาน ตื่นเต้น มีการฝึกฝนด้วยตนเอง ก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งแบบฝึกทักษะการเขียนกลอนสุภาพนี้ ยังตอบสนองการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง โดยไม่เลือกว้นเวลา และสถานที่ สอดคล้องกับระดับความรู้ความสามารถของนักเรียนเป็นอย่างดี ซึ่งส่งผลดีต่อคุณภาพของนักเรียนให้เป็นคนดี เก่ง และมีความสุขในที่สุด

2. แบบฝึกทักษะการเขียนกลอนสุภาพ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่สร้างขึ้นนี้ สามารถนำไปเป็นแบบอย่าง อ้างอิงหรือเป็นแนวทางในการที่ครูผู้สอนจะนำไปปฏิบัติ หรือเป็นแนวทางในการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ สื่อและนวัตกรรม สำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ในเรื่องอื่น ๆ ต่อไป หรือแม้กระทั่งกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ของตนและคณะครูอื่น ๆ อีกด้วย

3. แบบฝึกทักษะการเขียนกลอนสุภาพ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นี้ ได้มีการเผยแพร่ไปในเครือข่ายโรงเรียน และโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต่าง ๆ จนทำให้ครูได้นำไปใช้ และสามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวของการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี